

روش تحقیق و پروپوزال نویسی

عطیه حسینی

کارشناس کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی

تحقیق چیست؟

تحقیق در لغت به معنای درست و راست گردانیدن، پیدا کردن و جستجوی حقیقت است.

از تعاریف علمی آن میتوان اشاره کرد به؛

حقیقت پژوهی

مجموعه مقررات که چگونگی جستجو برای یافتن حقایق مربوطه به یک موضوع را نشان میدهد

علمی که نتیجه آن پاسخ به پرسش های مندرج در موضوع تحقیق است

فرآیند رسیدن به راه حل های قابل اطمینان مسائل از طریق گراوری، تحلیل و تفسیر به گونه ای برنامه ریزی شده

و.....

احساس وجود مشکل (مسئله یابی)

اولین مرحله تحقیق

انواع مطالعات

بر اساس معیارهای مختلف، دسته بندی های متفاوتی دارند.

بر اساس بعد زمانی: گذشته نگر، آینده نگر

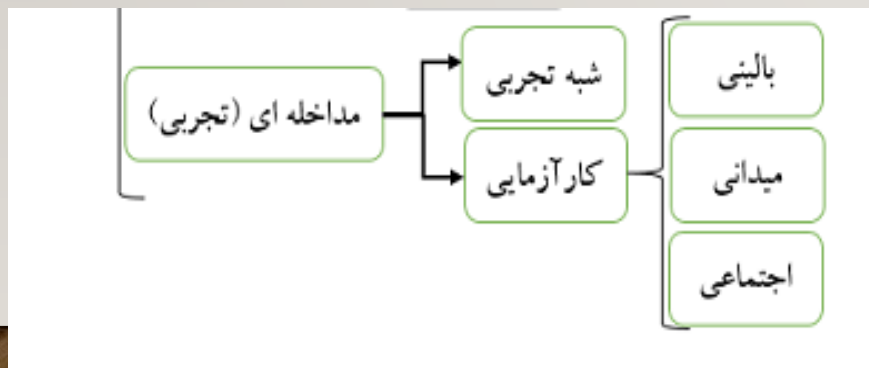
بر اساس هدف: بنیادی، پایه ای، کاربردی

بر اساس نحوه گردآوری داده ها: توصیفی، همبستگی، اقدام پژوهی، بررسی موردی، پس رویداد

علی-مقایسه ای

بر اساس روش مطالعه: مورد-شاهدی، **مداخله ای**، تجربی، نیمه تجربی، همگروهی، کیفی،

متاآنالیز، HSR

کار آزمای بالینی

کار آزمای های بالینی (Clinical Trials) از انواع رایج پژوهش در پزشکی محسوب می شوند که شمار آنها در دهه گذشته رو به افزایش بوده است. علیرغم سودمندی بسیاری از این مطالعات، سوگیری (Bias) احتمالی میتواند، نتایج حاصله از مطالعه را خدشه دار نماید. مطالعات بالینی معمولاً بر روی داوطلبین انسانی انجام می گیرند (که به آنها شرکت کننده نیز گفته می شود). هدف از انجام مطالعات بالینی افزایش دانش پزشکی و یافتن راه های بهتری برای پیشگیری، غربالگری، تشخیص و یا درمان بیماری است. هر مطالعه بالینی باید دارای پروتکلی باشد که آنچه را که در مطالعه انجام خواهد شد، نحوه انجام مطالعه و علت نیاز به بخش های جداگانه مطالعه را توضیح دهد. مطالعه ممکن است متشکل از داوطلبینی باشد که دارای بیماری خاصی بوده و یا سالم هستند. هدف از انجام اکثر مطالعات بالینی تعیین اثربخشی و ایمنی یک آزمایش یا درمان جدید است. مطالعات بالینی ممکن است به سایر جنبه های دیگر مراقبت، از جمله بهبود کیفیت زندگی افرادی که دارای بیماری های مزمن هستند، نیز پردازند.

پروپوزال نویسی

در واقع پروپوزال یک طرح برای برآورده کردن یک نیاز می باشد . چیزی شبیه یک طرح یا پیشنهاد است که در ذهن شما وجود دارد که به افراد یا گروهی خاص ارائه می گردد و اغلب به صورت یک طرح رسمی و کتبی می باشد.

بخش های مختلف یک پروپوزال شامل:

- عنوان و موضوع
- بیان مسئله و ضرورت اجرای طرح
- اهداف و فرضیات
- روش ها و مواد
- زمان بندی انجام پروژه
- مشکلات اجرایی احتمالی
- سابقه علمی پژوهش های انجام شده و فهرست منابع

موضوع و عنوان انتخابی

انتخاب موضوع از قدم های اولیه در انجام یک تحقیق است. با استفاده از روش های گوناگون میتوان به انتخاب یک موضوع مناسب در حوزه موضوعی مورد مطالعه یا **research interest** پژوهشگر پرداخت. از بهترین تکنیک ها در انتخاب موضوع:

- ذهن خلاق پژوهشگر
- مطالعه پژوهش های مشابه
- مروری بر منابع مختلف
- درخت ارتباطات (relevance tree)
- بررسی مطالعات گذشته
- بحث و گفت گو
- دفتر ایده ها
- Brainstorming

- علاقه پژوهشگر
- بدیع بودن
- پژوهش پذیر بودن
- اهمیت و اولویت
- توانایی پژوهشگر
- منابع مادی
- منابع اطلاعاتی
- به صرفه بودن
- ملاحظات اخلاقی

موضوع و عنوان انتخابی

بهترین موضوع تحقیق موضوعی است که:

- بر اساس نظریه های موجود باشد
- پروپوزالی حاوی ایده های سازمان یافته داشته باشد

Tell the reader

1. What will be done and why
2. How it will be achieved

موضوع و عنوان انتخابی

خصوصیات یک عنوان خوب:

- از کلمات کوتاه، رسا و در حد امکان از یک زبان استفاده شود
- عبارت گویا باشد و گیج کننده نباشد. از اختصارات که ممکن است مخفف عبارات مختلفی باشد پرهیز شود
- در تحقیقات توصیفی بیان مکان و زمان تحقیق در عنوان ضرورت دارد
- در عنوان دقیقا آنچه محقق دنبال تعیین آن است بیان شود
- سعی شود دامنه تحقیق محدود در نظر گرفته شود
- عنوان را غیرسوالی مطرح نمائید
- از کلمات مناسب و مطلوب استفاده شود

عنوان مناسب

❖ بررسی کاربرد عضله تمپورال در بازسازی قسمت میانی صورت و مقایسه نتایج با فلپ های رژیونال دیگر در مرکز آموزشی درمانی حضرت فاطمه در سالهای ۱۳۷۰-۱۳۷۵

❖ بررسی تاثیر روغن کنجد در التیام سوختگی درجه ۲ عمقی در موش و مقایسه آن با پماد سیلور سولفادیازین، وازلین و گروه کنترل

بیان مسئله و ضرورت اجرای طرح

در این قسمت محقق باید زوایا و ابعاد موضوع و مسئله بودن موضوع تحقیق را بیان کند، به کمک تجربیات شخصی، استدلال های عقلی و یا نتایج تحقیقات.

- ✓ مسئله میتواند هر چالشی در متون، تئوری و یا عمل باشد که نیازمند تحقیق است
- ✓ بیان مسئله آنچه باید بررسی یا حل شود را دقیقا روشن میکند

اهمیت و ضرورت مسئله:

- چرا انجام آن ضرورت دارد؟
- انجام آن دارای چه ارزشی است؟
- نتایج حاصل از آن به چه کار می آید؟

بیان مسئله

- بیان مختصری از تاریخچه مسئله اینکه از چه زمانی شروع شده و به چه صورتی در جامعه بصورت مسئله در آمده
- آمارهایی در مورد وسعت و پراکندگی مسئله در ایران و سایر جوامع و مقایسه کشورها با ایران و یا اگر در برخی از کشورها مشکل حل شده، مقایسه بین این کشورها
- تاثیر این مسئله بر جامعه، فوایدی که با حل آن حاصل و مضراتی که با تداوم برای جامعه ایجاد میشود.
- اشاره ای کوتاه به متون مشابه و نشان دادن گپ مطالعات
- ذکر روشها و اقدامات انجام شده در مورد مسئله
- بهتر است مسئله را با دیگران نیز در میان بگذارید و زوایای مختلف آن از جمله واقعی بودن، روش اجرا و قابل انجام بودن آن، دسترسی به داده و غیره را ببینید

ویژگی های یک بیان مسئله خوب

- (1) انتقال اهمیت مسئله
- (2) تحدید مسئله در یک حوزه تخصصی
- (3) اطلاعات کلی درباره تحقیقات انجام شده
- (4) چارچوبی برای ارائه نتایج تحقیق

ضرورت اجرا

اهمیت نظری، کاربری و متدولوژیکی مسئله مورد تحقیق را در این قسمت بطور خلاصه توضیح دهید.

بر اساس موضوع تحقیق در رابطه با ذینفعان تحقیق و اینکه چه نفعی از انجام تحقیق میبرند توضیح دهید همچنین در رابطه با اینکه نتایج چگونه منتشر شده و چه تاثیری بر فضای اجتماعی، اقتصادی یا سیاسی جامعه دارد و چگونه نتایج بر تحقیقات، قوانین و نظریه های موجود تاثیر میگذارد صحبت کنید.

اهداف و فرضیات

اهداف به ما می گوید به کجا می‌خواهیم برسیم و تحقیق باید در جهت دستیابی به آنها طرح ریزی شود. اهداف پژوهش معمولا در قالب سه نوع هدف اصلی یا کلی، هدف فرعی یا خاص یا ویژه و هدف کاربردی نوشته میشوند.

هدف اصلی: به ما می گوید پروژه به چه هدفی دست می یابد و چرا؟ تقریبا مشابه عنوان بوده و کلمه تعیین در ابتدای آن بکار میرود.

هدف فرعی: از دل اهداف کلی می آید و با دستیابی و پاسخ به این اهداف میتوان به اهداف کلی دست یافت

هدف کاربردی: به ما میگوید فایده این پژوهش چه بوده و برای افراد چه نفعی دارد.

اهداف

هدف اصلی: تعیین میزان دقت ارزیابی بالینی در مقایسه با لیزر داپلر جهت بررسی عمق سوختگی در بیماران سوختگی حاد

هدف فرعی:

1. مقایسه میزان حساسیت در پیش بینی عمق سوختگی حاد در دو روش ارزیابی بالینی و لیزر داپلر
2. مقایسه میزان ویژگی در پیش بینی عمق سوختگی حاد در دو روش ارزیابی بالینی و لیزر داپلر

هدف کاربردی: انتخاب روش مناسب از نظر زمان تشخیص و میزان دقت و غیرتهاجمی بودن در تشخیص عمق سوختگی حاد در بیماران

سوالات و فرضیات

سوالات پژوهش همان اهداف پژوهش هستند که بصورت سوالی می آیند. هر تحقیق به دنبال پاسخ به یک یا چند سوال است و سوالات معمولا دنبال رسیدن به پاسخ های عددی یا چگونگی وضعیت متغیر (توصیفی) است، سوالات باید صریح و روشن باشد. معمولا سوالات پژوهش نوع مطالعه را مشخص میکنند. سوالات پژوهش باید قابلیت اجرا و اندازه گیری و داده کاوی داشته باشند.

سوالات پژوهش معمولا در مطالعات کمی و توصیفی مطرح میشود اما گاهی برای تحقیقات تجربی نیز کاربرد دارد.

ویژگی سوالات پژوهشی

- باید ساده، روشن و غیرقابل تفسیر باشد
- دقیقاً در راستای مسئله تحقیق بیان شود
- پاسخگویی به سوالات باید با توجه به ابزارها و اطلاعات امکانپذیر باشد
- دامنه سوالات باید محدود باشد
- باید به صورت استفهامی بیان شود
- سوالات نباید بصورت بله/خیر طراحی شود
- جامعه هدف در آن مشخص است
- واحدهای تحلیل در آن تعیین شده است

انواع سوالات

■ سوالات کمی

معمولا در رابطه با ارتباط بین متغیرهایی که محقق بدنبال تعیین آن ها است میپردازد

■ سوالات کیفی

سوالات کیفی همان هدف کلی پژوهش است و معمولا سوال اصلی در مورد موضوع اصلی پرسیده میشود و سوال فرعی تمرکز موضوعی تحقیق را محدود کرده و جنبه های خاصتر را مورد سوال قرار میدهد. سوالات اصلی ۱-۲ سوال و سوالات فرعی نباید از ۵-۷ سوال بیشتر شود.

فرضیات

- فرضیه یک پیش بینی آزمایشی در مورد ماهیت رابطه بین دو یا چند متغیر است.
- یک فرضیه بیانگر یک حدس علمی در مورد آنچه اتفاق خواهد افتاد است.
- فرضیه ها همیشه بصورت آزمایشی هستند
- قابل آزمایش بودن - به این معنی که باید راهی برای جمع آوری داده ها و اندازه گیری آنها وجود داشته باشد
- قابل رد شدن هستند - یعنی ممکن است اشتباه باشند
- فرضیات قابل تایید، رد شدن یا اثبات هستند و توسط چیزی پشتیبانی نمیشوند

انواع فرضیات

▪ فرضیه صفر

هیچ رابطه ای بین دو متغیر وجود ندارد.

▪ فرضیه تحقیق (فرضیه ۱)

بین دو متغیر رابطه ، همبستگی و تفاوت معناداری وجود دارد.

- در فرضیه های جهت دار مثبت یا منفی بودن مشخص است مانند: شکر باعث ایجاد دیابت میشود ولی در فرضیه های غیرجهت دار مثبت و منفی بودن و مقدار مشخص نیست مانند: دیابت عامل استفاده بیشتر از شکر است.

سوالات یا فرضیات

سوالات	فرضیات
مطالعات کمی در مورد موضوع وجود داشته باشد	مناسب مطالعات گذشته نگر
به محقق اجازه میدهد سوالات باز مطرح کند	مناسب برای وجود یک نتیجه احتمالی قابل پیش بینی
گزارش نتایج گسترده مد نظر باشد	مناسب برای برای تست یک نظریه یا مدل مفهومی
ممکن است تشویق به دستکاری بیش از حد یافته ها تشویق کند.	میتوان محقق را نسبت به نتایج پیش بینی نشده کور کند و انعطاف پذیری را مهار میکند

روش ها و مواد

این قسمت شامل چند بخش مختلف اعم از

- جدول متغیر ها
- محیط پژوهش
- جامعه و نمونه
- روش نمونه گیری و حجم نمونه
- روش گردآوری داده و ابزار آن
- نحوه انجام کار
- روش تجزیه و تحلیل
- نکات اخلاقی

متغیرها از نظر نوع

▪ متغیرهای کمی

متغیرهایی هستند که مقادیر و ارزش آنها حاصل نتیجه شمارش یا اندازه گیری چیزی است. اینها با استفاده از اعداد اندازه گیری و محاسبه میشوند. مثل قد، وزن، ارتفاع.

○ متغیر کمی پیوسته: متغیرهایی که دارای مقادیر اعشاری و کسری باشند. (هر مقدار عددی بین دو مقدار صحیح را اختیار میکنند.) مثل طول و وزن

○ متغیر کمی گسسته: متغیرهایی که به هیچ عنوان مقادیر اعشاری و کسری نمیپذیرند. مثل تعداد رت

متغیرها از نظر نوع

▪ متغیرهای کیفی

متغیرهایی هستند که مقادیر عددی به خود نمیگیرند، بلکه دارای ارزش های کیفی هستند و با استفاده از مفاهیم و عبارات کلامی بیان میشوند. مثل میزان تورم پوست، میزان بهبودی سوختگی و... معمولا در اندازه گیری این متغیر از درجات اندازه گیری و رتبه بندی استفاده میشود. یکی از مشهور ترین مقیاس های اندازه گیری این متغیر طیف لیکرت است.

متغیرها از نظر نقش

▪ متغیرهای مستقل

متغیری است که توسط آزمایش کننده دستکاری میشود تا تاثیر تغییرات آن بر متغیر دیگر که وابسته فرض شده مشاهده و اندازه گیری شود. مثل: بررسی تاثیر **آتورواستاتین** در کاهش چسبندگی در ترمیم تاندون فلکسور دست. در مطالعات غیر آزمایشی (توصیفی) متغیر مستقل دستکاری نمیشود. بلکه متغیری است که از پیش وجود دارد و فرض شده که بر متغیر وابسته تاثیر دارد. مثل: بررسی میزان رضایت کاربران از کتابخانه های بیمارستانی شهر تهران.

▪ متغیر وابسته

متغیری که مشاهده یا اندازه گیری میشود تا تاثیر متغیر مستقل بر آن معلوم شود. مثل: بررسی تاثیر آتورواستاتین در کاهش **چسبندگی** در ترمیم تاندون فلکسور دست.

متغیرها از نظر نقش

▪ متغیرهای زمینه‌ای

متغیری است که به آن جمعیت شناختی نیز گویند. در مطالعات بر روی جوامع انسانی متغیرهای وابسته به جمعیت حضور دارند که سنجش آنها به نحوی مورد استفاده ما خواهد بود. این متغیرهای خصوصیت جامعه مورد مطالعه را توصیف میکنند. مثل سن، جنس

▪ متغیر مداخله‌گر

متغیری که بر روی رابطه علت-معلولی بین دو یا چند متغیر تاثیر میگذارد و باعث قوی یا ضعیف شدن رابطه بین متغیرها از حد واقعی آنها میشود.

مقیاس اندازه گیری

یکی از ویژگی های متغیرها قابلیت اندازه گیری آنها است و هر عنصر برای اندازه گیری نیاز به مقیاس اندازه گیری دارد. در واقع مقیاس اندازه گیری چگونگی ارتباط بین اعداد و مقادیر اختصاص داده شده به یک متغیر را توضیح میدهد.

▪ مقیاس اسمی

برای اندازه گیری متغیرهای کیفی استفاده میشود و شامل حداقل دو مقوله متمایز است که هیچگونه تقدم و تاخر در آن وجود ندارد. در واقع میان مقوله های مقیاس اسمی نمیتوان ترتیب خاصی در نظر گرفت. مثل جنسیت: زن-مرد

▪ مقیاس رتبه ای

این مقیاس نیز جز متغیرهای کیفی است. در این مقیاس بین گروه ها از نظر متغیر مورد نظر برتری وجود دارد. مثل: مقطع تحصیلی، طبقه اجتماعی، میزان دقت تشخیص

مقیاس اندازه گیری

▪ مقیاس فاصله ای

در این مقیاس فاصله مساوی بین مقادیر متغیر معنی دار است. مثل گروه های سنی (۵-۰ - ۶-۱۰ - ۱۱-۱۵)، نمرات تحصیلی (چون صفر واقعی ندارد)

▪ مقیاس نسبی

در این مقیاس مقادیر علاوه بر ویژگی مقیاس فاصله ای، نسبت پذیر نیز هستند. (عملیات ضرب و تقسیم برای آنها قابل انجام است) مثل سن، وزن، قد

این دو مقیاس از نوع کمی میباشند.

جامعه و نمونه

جامعه: جامعه مورد مطالعه، جمعیتی است که مطالعه بر روی آنها انجام میشود و داده ها از آنها گردآوری شده یا در مورد آنها تصمیم گرفته میشود. مناسب ترین جامعه برای بررسی آن است که کل جامعه تحت مطالعه قرار گیرند. به عبارتی سرشماری انجام شود. در این حال جمعیت آماری برابر با جمعیت کل جامعه خواهد بود.

نمونه: قسمتی از جامعه که طبق ضوابطی مقبول انتخاب میشود و مطالعه آن به جای مطالعه تمام جامعه مقدور است. نمونه باید بگونه ای انتخاب شود که نماینده جامعه باشد و اندازه آن برای ارزیابی و تعمیم به جامعه کافی باشد همچنین باید به اندازه کافی مطالعه شود.

مشت نمونه خروار است

انواع روش های نمونه گیری

- نمونه گیری تصادفی: در این نوع نمونه گیری از قوانین احتمالات برای نمونه گیری استفاده میشود. بدین صورت که به هر یک از اعضای جامعه شانس معین برای حضور در نمونه داده میشود. برای انجام نمونه گیری ابتدا از فرمول تعیین حجم، نمونه و چهارچوب آن مشخص شده و سپس با روش های مختلف نمونه تعیین میشود.
- نمونه گیری غیر تصادفی: در این روش بحث تعمیم به جامعه مورد مطالعه مطرح نیست و با توجه به محدودیت در جمع آوری اطلاعات و به ویژه در تحقیقات کیفی جهت افزایش دقت و اعتبار اقدام به نمونه گیری از جامعه در دسترس میشود.

انواع روش های نمونه گیری

نمونه گیری غیر تصادفی	نمونه گیری تصادفی
نمونه گیری در دسترس	تصادفی ساده
سهامیه ای	سیستماتیک یا منظم
قضاوتی یا هدفمند	طبقه ای
گلوله برفی	خوشه ای

روش های تعیین حجم نمونه

- در مطالعات کیفی عواملی مانند زمان، هزینه و اشباع داده عامل اساسی در حجم نمونه است. اما در مطالعات کمی حجم نمونه با استفاده از روش های آماری قابل محاسبه است.
- عوامل موثر در تعیین حجم نمونه: ناهمگن بودن جامعه، تعداد زیرگروه ها، سطح اطمینان نتایج، سطح تعمیم پذیری نتایج و اینکه نمونه تا چه حد معرف جامعه باشد، نرخ پاسخ یا عودت پرسش نامه.
- تعیین حجم نمونه بر اساس جدول مورگان، فرمول کاکرن و فرمول حجم نمونه محاسبه میشود.

روش های گردآوری داده

1. استفاده از اطلاعات و مدارک موجود: در برخی تحقیقات اطلاعاتی که باید بعنوان داده مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گیرند از پیش آماده هستند. بدین صورت محقق بدنبال اطلاعات جدید نیست بلکه نسبت به جمع آوری آنچه موجود است اقدام میکند. مزایا: ارزان و بصره است و در مطالعات گذشته نگر کاربرد دارد. معایب: ناقص بودن و در دسترس نبودن اطلاعات و گاهی ملاحظات اخلاقی مانع از دسترسی کامل به اسناد میشود

2. مشاهده: در این روش رفتار مشخصات موجودات زنده و اشای با استفاده از ویژگی های گوناگون آنها ملاحظه و ثبت می گردد. منظور از مشاهده ثبت دقیق تمام جوانب بروز حادثه ویژه یا رفتار و گفتار فرد یا افراد از راه حواس و یا سایر راه های ادراکی است. مشاهده باید برنامه ای از قبل تنظیم شده داشته باشد و بطور دقیق و منظم ثبت شود و میزان اعتبار و صحت انجام آن قابل سنجش و بررسی باشد. مزایا: بررسی جزئیات، اطلاعات دست اول و در زمان کوتاه اطلاعات دارای اعتبار علمی بالا بدست می آورید. معایت: حضور مشاهده گر بر روند فعالیت مورد مشاهده اثرگذار است، تمایلات مشاهده گر باعث سوگیری شود، وقت گیر و هزینه بر است.

روش های گردآوری داده

3. مصاحبه: میتواند بصورت حضوری یا غیرحضوری باشد و از افراد سوال میشود و مصاحبه ضبط شده و سپس یادداشت میشود. مصاحبه در سه دسته ساختار یافته، نیمه ساختاریافته و مصاحبه باز تقسیم بندی میشود. مزایا: قابلیت استفاده برای بی سوادان، امکان توضیح مفاهیم معایب: وقت گیر، پرهزینه، طبقه بندی مشکل مطالب، سوگیری مصاحبه گر و دخالت نظرات

4. پرسشنامه: پرسشنامه شامل دسته ای از سوالات است که بر طبق اصولی خاص تدوین گردیده و بصورت کتبی به افراد ارائه میشود. پرسش نامه های به انواع باز و بسته تقسیم میشوند. همچنین میتواند همراه با مصاحبه، بصورت پستی، تلفنی و الکترونیک باشد.

نکات مهم در طراحی پرسش نامه

- داشتن مقدمه رسا و جذاب
- وجود پرسش های قابل فهم و خالی از ابهام
- خودداری از پرسش های طولانی و وقت گیر
- خودداری از واژه ها و لغات نامانوس و نامفهوم
- طراحی پرسشنامه زیبا و دور از کلمات زشت
- محدود بودن پرسش های زمینه ای
- قرار دادن پرسش های حساس و مهم در پایان
- هر سوال فقط به یک موضوع اختصاص داده شود
- استفاده از پرسش های باز و بسته همراه با هم
- قرار دادن تمام پاسخ های ممکن برای پرسش های بسته

زمان بندی انجام پروژه

ردیف	شرح هر يك از فعاليتهاي اجرائي طرح به تفكيك	طول مدت	زمان اجرا		
			ما 1هـ	ما 2هـ	ما 3هـ
.....	.				

مشکلات اجرایی احتمالی

بررسی متون و پیشینه پژوهش

- پیشینه پژوهش فقط توصیف و ارائه خلاصه کلی مطالعات پیشین نیست.
- پیشینه پژوهش مربوط به ارائه اطلاعات خیلی مفصل در مورد مطالعات مهم پیشین نمیباشد.
- پیشینه پژوهش فقط بحث و تاکید بر اهمیت پژوهش مورد مطالعه بدون ارائه اطلاعات زمینه ای و باز کردن مفاهیم و تئوری های کلیدی نیست.

بررسی متون و پیشینه پژوهش

- ادبیات و پیشینه پژوهش به بحث سازمان یافته و نظامند مطالعات گذشته چاپ شده و گاه چاپ نشده در حوزه موضوعی مورد نظر اطلاق میشود.
- ادبیات و پیشینه پژوهش به سازماندهی و ارزیابی مطالعات ارزشمند گذشته با هدف آشکار کردن شکاف دانش و نشان دادن جنبه های نظری و دامنه موضوع تحقیق اطلاق میشود

مقاصد بررسی ادبیات و پیشینه پژوهش

- پی بردن به پژوهش های انجام شده درباره مسئله و پیدا کردن شکاف دانش
- تعریف و تحدید مسئله
- قرار دادن یافته های تحقیق در چارچوب تحقیقات قبلی و بدست آوردن چارچوب نظری درباره مسئله
- اجتناب از دوباره کاری
- آشنایی با روش های انجام پژوهش های مشابه و انتخاب روش ها و ابزارهای اندازه گیری دقیق تر

ادبیات و پیشینه پژوهش خوب و ضعیف

پیشینه پژوهش ضعیف	پیشینه پژوهش خوب
یک کتابشناسی توصیفی	به تجزیه و تحلیل مطالعات پیشین پرداخته
صرفاً به توصیف موضوع میپردازد	ارزیابی نقادانه مطالعات
بسیار سطحی و خیلی اخص به موضوع میپردازد	از نظر تعداد منابع و عمق بررسی مناسب است
گمراه کننده و بسیار طولانی	روشن، واضح و خلاصه میباشد
مطالب نامنظم و گسیخته میباشد.	مطالب منسجم و بر اساس یک نظم منطقی مرتب شده

سازماندهی ادبیات و پیشینه پژوهش

- نظم تاریخی: سازماندهی بر اساس سال انتشار از قدیمی ترین به جدیدترین یا بالعکس
- تم های موضوعی: موضوعات مهم و مرتبط با عنوان پژوهش و بعد موضوعات کلی تر
- نظم عام به خاص: ابتدا موضوعات عام و سپس موضوعات خاص مطرح شود
- نظم خاص به عام: ابتدا موضوعات خاص و سپس موضوعات عام مطرح شود
- تشابهات و تفاوتها: نشان داده شود که مطالعه حاضر تا چه اندازه با مطالعات دیگر تشابه یا تفاوت دارد

نمونه ادبیات و پیشینه پژوهش

..... و همکاران در سال مطالعه‌ای با روش مطالعه با عنوان
«.....» انجام دادند. هدف این
مطالعه..... بود و تعداد نفر به روش نمونه
گیری..... وارد مطالعه شدند. ابزار مورد استفاده در این مطالعه.....
بود. پس از انجام نمونه گیری، تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم افزار و آزمونهای آماری
انجام شد. نتایج حاصل از این مطالعه نشان می‌دهد که از محدودیت های این پژوهش میتوان به
..... اشاره کرد (۱). **تشابه/تفاوت این پژوهش با طرح من این است که**

THANK
YOU

